



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2428/2025
25.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Максић, адвокат из ..., против туженог АД за железнички превоз робе „Србија Карго“ Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 447/25 од 26.03.2025. године, у седници одржаној 25.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као недозвољена ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 447/25 од 26.03.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 78/24 од 18.12.2024. године, усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да тужиљи по основу разлике између припадајуће и исплаћене зараде исплати укупан износ од 6.507,15 динара и то у појединачним износима утврђени у изреци побијане пресуде са припадајућом каматом на сваки појединачни износ. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 133.300,00 динара, са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 447/25 од 26.03.2025. године, преиначена је првостепена пресуда и одбијен је захтев тужиље да се обавезе тужени да јој исплати по основу разлике између припадајуће и исплаћене зараде укупан износ од 6.507,15 динара, а за период од марта 2019. године закључно са октобром 2021. године, појединачне износе са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате као и захтев тужиље за накнаду трошкова поступка и обавезана тужиља да туженом накнади трошкове првостепеног парничног поступка у износу од 30.210,00 динара и трошкове жалбеног поступка у износу од 1.900,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на члан 404. Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану другостепену пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је нашао да је ревизија тужиле није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а у ревизији се не указује на друге повреде поступка које могу бити разлог за изјављивање ревизије у смислу члана 407. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле је била у радном односу на неодређено време код туженог на пословима ... техничар у Сектору за ... станица ..., а по анексу уговора од 28.02.2018. године, анекса број 10 уговора о раду. Након тога у току 2019. године закључила је анекс уговора број 11, и тако 2020. године анекс уговора број 12, а 12.02.2021. године закључен је анекс уговора број 13. Сваким наредним анексом уговора висина коефицијента је била 2,62 а посебни месечни фонд часова је био одређен на 174 часа. Висина вредности часа је са анексима мењана тј. увећавана је. За утужене месеце тужиле је имала већи број часова али јој је зарада исплаћивана по обрачуна од 174 часа месечно.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби члана 8. став 1, 9. став 1, 104, 105, 107. и 110. Закона о раду заузео становиште да је тужени регулисањем основне зараде на начин како је наведено у члану 24. његовог Колективног уговора утврдио неповољније услове рада за запослене од услова прописаних Законом о раду у погледу утврђивања основне зараде у утуженом периоду, сматрајући да је послодавац у обавези да обрачуна и исплати основну зараду према времену (часовима) које сваки запослени проведе на раду (ефективни рад), а не на основу просечног фонда часова (пројектовани рад), због чега је усвојио тужбени захтев и досудио тужиле вештачењем утврђен износ од 6.507,15 динара на име разлике припадајуће и исплаћене зараде за тражени период спрам остварених ефективних часова рада тужиле и вредности радног часа утврђеног Колективним уговором и њеним уговором о раду, са припадајућом затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа разлике зараде до исплате.

Другостепени суд није прихватио становиште првостепеног суда да је методологија обрачуна основне зараде како је утврђена чланом 24. Колективног уговора туженог и уговором о раду у супротности са Законом о раду, сматрајући да је тужиле правилно обрачуната зарада. Према становишту овог суда, без обзира да ли је ефективан број часова рада тужиле у одређеном месецу у години био мањи или већи од просечног месечног фонда часова рада од 174 утврђеног чланом 25. Колективног уговора туженог, тужиле је на годишњем нивоу исплаћена зарада у целости из разлога што тужиле на годишњем нивоу остварује просечан месечан фонд часова рада од 174, (с тим што је у појединим месецима има месечни фонд часова већи од уговорених 174, а у другим мањи). Полазећи од тога да је тужиле у одређеним месецима спорног периода исплаћена пуна зарада иако је имала мањи број ефективних часова рада од просечног месечног броја часова рада, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Одредбама члана 104. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...75/14) прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду, која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду. Запосленима се гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности који остварују код послодавца. Под радом једнаке вредности подразумева се рад за који се захтева исти степен стручне спреме, односно образовања, знања и способности у коме је остварен једнак радни допринос уз једнаку одговорност. Одлука послодавца или споразум са запосленим који нису у складу са ставом 2. овог члана ништави су. У случају повреде права из става 2. овог члана запослени има право на накнаду штете. Одредбом члана 105. истог закона прописано је да се зарада из члана 104. став 1. овог закона састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог, пословном успеху послодавца (награде, бонуси и слично) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду. Под зарадом у смислу става 1. овог члана сматра се зарада која садржи порезе и доприносе који се плаћају из зараде. Под зарадом у смислу става 1. овог члана сматрају се сва примања из радног односа осим примања из члана 14., члана 42. став 3. тачка 4. и 5., члана 118. тачке 1. до 4., члана 119., члана 120. тачка 1. и члана 158. овог закона. Одредбом члана 106. истог закона је прописано да се зарада за обављени рад и време проведено на раду састоји од основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде. Одредбама члана 107. је прописано да се основна зарада одређује на основу услова утврђених правилником потребних за рад на пословима за које запослени закључује уговор о раду и времена проведеног на раду. Радни учинак одређује се на основу квалитета и обима обављеног посла, као и односа запосленог према радним обавезама. Општим актом утврђују се елементи за обрачун и исплату основне зараде и зараде по основу радног учинка из става 1. и 2. овог члана. Уговором о раду може се утврдити основна зарада у већем износу од основне зараде утврђене на основу елемената из општег акта.

Имајући у виду да се сагласно одредби члана 107. став 1 Закона о раду основна зарада одређује (између осталог) и на основу времена проведеног на раду, да је општим актом туженог, као и између странака уговорено да се основна зарада запосленог утврђује као производ вредности једног радног часа, нето коефицијента посла и просечног месечног фонда часова рада од 174 часа, да је у првостепеном поступку са сигурношћу утврђено да је тужени тужиљи током целог спорног периода обрачунавао основну зараду множењем уговорене вредности једног радног часа, нето коефицијента посла и просечног месечног фонда часова рада од 174 часа, а да тужиља није доказала да јој је тужени током спорног периода обрачунавао и исплаћивао зараду множењем вредности једног радног часа, нето коефицијента посла и броја часова рада који је мањи од просечног месечног фонда часова рада од 174 часа, правилно је другостепени суд закључио да је тужбени захтев тужиље неоснован.

Наводима ревизије да је тужени тиме што је својим општим актима као елемент за обрачун основне зараде (поред вредности радног часа и коефицијента посла) одредио просечан месечни фонд часова од 174 часа запосленима дао мања права од права утврђених Законом о раду, због чега се у конкретном случају мора применити Закон, тужилац суштински указује да наведени Колективни уговори за туженог у наведеном делу нису у сагласности са одредбама Закона о раду. Имајући у виду да Уставни суд сагласно одредби члана 167. став 1 тачка 5. Устава Републике Србије одлучује и о сагласности колективних уговора са законом, а да тужиља није доказала

да је од стране Уставног суда утврђено да ови Колективни уговори туженог у наведеном делу нису у сагласности са одредбама Закона о раду, Врховни суд је ове наводе ревизије оценио као неосноване. Полазећи од утврђене чињенице да је тужени тужили током целог спорног периода зараду обрачунавао и исплаћивао множењем вредности једног радног часа, нето коефицијента посла и просечног месечног фонда часова рада од 174 часа, односно у свему у складу са наведеним нормама материјалног права, то су без утицаја на правилност побијане другостепене пресуде наводи ревизије да се зарада исплаћује на месечном нивоу, а не на годишњем нивоу (било који облик „пребијања“ није допуштен), као и да тужени није истакао компензациони приговор или пак противтужбу, који се суштински свде на тврдњу да је тужени тужили требао да обрачунава зараду множењем вредности једног радног часа, нето коефицијента посла и стварно (ефективно) остварених часова рада на месечном нивоу.

Како је одредбом члана 24. Колективног уговора туженог важећим у спорном периоду прописано да се основна зарада запосленог утврђује као производ вредности једног радног часа, коефицијента посла и просечног месечног фонда часова рада од 174, а исту одредбу садржи и уговор о раду који је тужилија закључила са туженим послодавцем (с тим што је у уговор наведен и апсолутни износ основне зараде тужилије за сваку календарску годину), не може се из ове одредбе Колективног уговора туженог извући само један параметар који се тиче вредности радног часа, а занемарити преостала два параметра, а то су коефицијент посла и просечан месечан фонд часова од 174, јер би се тиме нарушио принцип обрачуна основне месечне зараде предвиђен годишњим распоредом рада код туженог у односу на модел радног времена запосленог који је прописан општим актом туженог послодавца.

Сходно наведеном, правилно је другостепени суд нашао да тужилија не припада тражена разлика зараде јер јој је у спорном периоду обрачуната и исплаћена пуна зарада у складу са члановима Колективног уговора туженог.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија,
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**